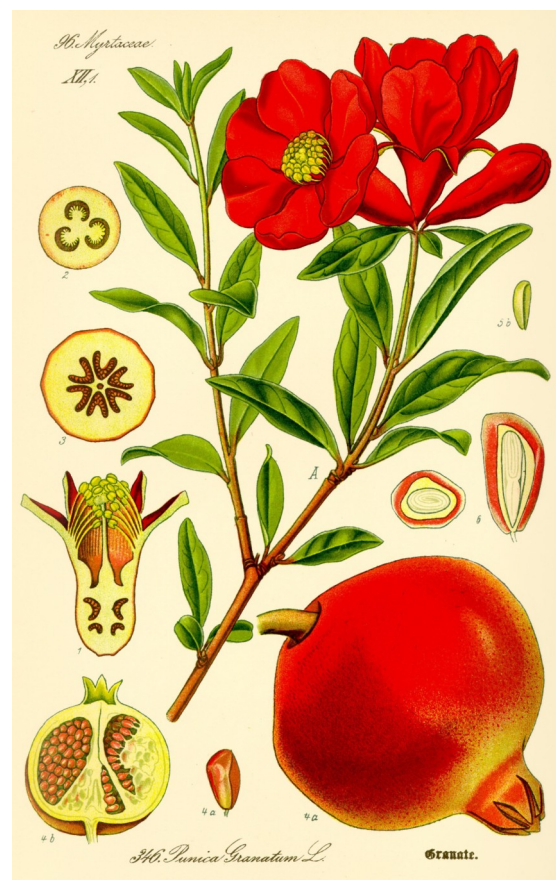

ԱՅԳԻՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ Մաս 2

Պտղաբուծության
զարգացման ծրագիր

Շեն ԲՀԿ
ՀՀ, ք. Մեղրի,
Թիվ 1 բնակելի թաղամաս (Փոքր
թաղ), տուն 18

Հեռ.՝ 374 (94) 99 32 08,
374(10) 52 95 96, 54 51 38
www.shen.am

Helvetas
Swiss Inter-
cooperation
Logo

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ուղեցույցի օգտագործումը

Այս ուղեցույցը կազմվել է “Շուկաներ Մեդրիի համար” ծրագրի կողմից և նպատակ ունի ծանոթացնել ինտենսիվ գյուղատնտեսության պահանջներին համապատասխան նոր այգիների տնկման գործողություններին:

Ուղեցույցում նշված ագրոտեխնիկական աշխատանքների կատարման դեպքում հնարավոր է ապահովել բերքատվության բարձր մակարդակ արդեն 5-րդ տարում:

Աշխատանքները պլանավորելիս պետք է հաշվի առնել հետևյալ եզրահանգումները.

- *Ծախսերը կնվազեն աշխատանքները սեփական ուժերով կատարելու դեպքում:*
- *Հաշվարկը կատարված է 1000 քմ հողատարածքի վրա 100 ծառի (նուռ) և 41-ական ծառի (թուզ և արքայանարինջ) հաշվով:*
- *Հաշվարկները կատարված են ներկայումս մշակվող սորտերի համար:*
- *Մելիորացիայի աշխատանքները կատարվում են հողի ընդհանուր վիճակը գնահատելուց հետո: Դրանք կարող են տատանվել քարերի, ցեմենտացված շերտի և հողի անհարթությունների առկայությունից և աստիճանից ելնելով: Տվյալ հաշվարկը կատարված է քարքարոտ, միջին անհարթություն ունեցող և ցեմենտացված շերտ չունեցող հողերի համար:*
- *Նպատակային պարարտացումը անհրաժեշտ է բարձր բերքատվություն ապահովելու համար: Ըստ նախնական ուսումնասիրությունների, Մեդրիի տարածաշրջանի հողերի մեծամասնությունը կարիք ունի կոմպլեքս պարարտացման (կալիումական, ֆոսֆորական, ազոտական): Առանձին այգիների պարարտացման հաշվարկը պետք է կատարվի հողի լաբորատոր անալիզից հետո:*
- *Մշակության 1-ին տարին ամենածախսատարն է, քանի որ ներառում է այգու հիմնադրման ծախսեր (հողատարածքի ձեռքբերում+մելիորացիա+ցանկապատում): 1 և 2-րդ տարվա ծախսերի մեջ ներառված են նաև պարարտացման ծախսերը ֆոսֆորական և կալիումական պարարտանյութերով: 5-րդ տարում ծախսերի ավելացումը հիմնականում պայմանավորված է բերքի հսկողության անհրաժեշտությամբ: Մշակության 6-րդ տարվանից պետք է ակնկալել ծախսերի զգալի ավելացում, պայմանավորված էտի, սրսկման, ոռոգման և թունաքիմիկատների օգտագործման աշխատանքների և նյութերի օգտագործման ավելացման անհրաժեշտությամբ, ինչպես նաև ֆոսֆորական և կալիումական պարարտանյութերով կրկնակի պարարտացման անհրաժեշտությամբ:*
- *Թունաքիմիկատների օգտագործումը հաշվարկված է առավելագույն պահանջներից ելնելով, ինչը կարող է նվազել, երբ սրսկման անհրաժեշտություն չլինի:*

**Նոր այգիների տնկման հաշվարկ, ելնելով ծախսերի առավելագույն կարիքից՝
թուզ, 1 000 ք.մ.**

	I տարի	II տարի	III-IV տարիներ	V տարի	VI տարի
Հողատարածքի ձեռքբերում	1 000 000				
Ցանկապատում	565 800				
Մեխորացիա	128 000				
Տեղաձևում	15 000				
Առունների մաքրում,	16 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Ակունների պատրաստում	22 000				
Ակունների մաքրում		4 000	4 000	4 000	4 000
Բաժակների պատրաստում	6 000				
Գոմաղբ	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Ազոտական պարարտանյութ	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600
Ֆոսֆորական պարարտանյութ	10 000				10 000
Կալիումական պարարտանյութ	6 250				6 250
Գոմաղբի տեղափոխում	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Պարարտացում	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Տնկանյութի ձեռքբերում (41 հատ, թուզ և արքայանարինջ, 100 հատ, նուռ)	41 000				
Տնկանյութի արմատների ձևավորում և մշակում ախտահանիչ պեստիցիդներով և գոմաղբահեղուկով	8 600				
Ծառերի տնկում 4x6 սխեմայով	10 000				
Ոռոգում (ըստ ԶՕԸ-ի կողմից սահմանված սակագնի)	84 000	84 000	90 000	90 000	94 000
Կրակաթի պատրաստում և ծառերի սպիտակեցում		4 650	5 300	5 560	5 820
Մրսկում 3-4 անգամ	15 000	15 000	18 000	21 000	32 000
Տնկանյութի տարածքի քաղհան և փխրեցում	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Խոտի հնձում, տուկի պատրաստում և տեղափոխում	33 600	33 600	33 600	33 600	33 600
Ծառերի ամառային էտ կամ ձևավորում	4 000	4 000	4 000	5 000	10 000
Ծառերի աշնանային էտ կամ ձևավորում	4 000	4 000	4 000	5 000	10 000
Բերքի հսկողություն (պահակ)				60 000	60 000
Գործիքների և նյութերի ձեռքբերում	8 000				
Հողի հարկ և տուրքեր	2 450	2450	2 450	2 450	2 450
Չնախատեսված ծախսեր	30 000	20 000	20000	20 000	20 000

Ընդհանուր

2 052 300 218 300 227 950 293 210 334 720

Ընդհանուր 6 տարիների համար

3 126 480

Նշան մշակության պարագայում պետք է ծախսերը ավելացնել 3-4%-ով տնկիների և փոսերի ավելացման, և դրանց հետ կապված աշխատանքների ավելացման պատճառով:

Կատարվող աշխատանքների նկարագրություն

Գործողության անվանում	Կույթ	Աշխատուժ
Հողատարածքի ձեռքբերում	1000 ք.մ. X 1000	
Ցանկապատում, այդ թվում՝		
Մետաղյա խողովակներ,	(80 000) 80 հատ պուն X 2 մետր X 1000	
Մետաղյա ցանց, կապելու լար, տեղադրում, ցանցի կապում, դռան պատրաստում մետաղյա խողովակներից	Ցանց /330 000/+ կապելու լար /3000/ + ցանցը ամրացնող կրկնակի լար /70 000/ + ծխնի /800/+ կողպեք /2000/	20 բանվոր/օր x 4000 + 8000 դուռ պատրաստելու համար
Մեկիորացիա, այդ թվում՝		
Սակերեսային քարերի հավաքում և տեղափոխում	Վառելիք (30 լիտր), բուլդոզերով մեծ քարերը մաքրելու և լաֆետով քարերը տեղափոխելու համար	բանվոր, 4 մարդ օր X 5000 և տրակտորիստի աշխատավարձ 10 000 դրամ
Հողի խոր վար	Վառելիք (10 լիտր)	Տրակտորիստի աշխատավարձ (1000 ք.մ. X 10 դրամ)
Քարերի կրկնակի և թփերի հավաքում և տեղափոխում	Վառելիք (10 լիտր), լաֆետով տեղափոխելու համար	Բանվոր, 4 մարդ օր և տրակտորիստի աշխատավարձ 10 000 դրամ
Հողի հարթեցում	Վառելիք (20 լիտր)	Տրակտորիստի աշխատավարձ (1000 ք.մ. X 10 դրամ): Բանվոր, 4 մարդ օր X 5000 դրամ:
Տեղաձևում /գծագրում, շարքերի որոշում, ծառերի քանակի որոշում, ծառերի քանակի ճշտում, ցցասյունների տեղադրում և թելերի ձգում/	թել և փայտե ցից	2 բանվոր/ օր X 4000 դրամ
Ջրագծի կարգավորում կամ առունների մաքրում /հաշվի է առնված, որ հողատարածքը ունի պատրաստի ջրագիծ կամ առու, որը ջուրը մատակարարում է մինչև հողատարածք/		4 բանվոր/ օր X 4000 դրամ
Ակունների պատրաստում	Վառելիք (10 լիտր)	Տրակտորիստի աշխատավարձ, ակունների մաքրում /2 բանվոր օր x 4 000/
Ակուններում մաքրում		1 բանվոր/ օր x 4 000 դրամ
Բաժակների պատրաստում 1մ x 0.5մ		2 բանվոր/ օր
Պարարտացում, այդ թվում՝		
Գոմաղբ	2 տ	
Ազոտական պարարտանյութ	25 կգ	
Ֆոսֆորական պարարտանյութ	75 կգ	
Կալիումական պարարտանյութ	25 կգ	
Գոմաղբի տեղափոխում՝ 10-20կմ	20լ սայլարկա կամ 20լ բենզին	
Պարարտացում		2 բանվոր/ օր

Կատարվող աշխատանքների նկարագրություն

Տնկանյութի ձեռքբերում	տնկանյութ (1000x41), թուզ և արքայանարինջ; (1000x100) նուռ	
Տնկանյութի արմատների ձևավորում և մշակում ախտահանիչ պեստիցիդներով և գոմադրահեղուկով (միայն 1-ին տարին)	պեստիցիդ 50 մլ	1 բանվոր /օր
Բաժակների պատրաստում 1մ x 0.5մ		2 բանվոր/ օր թուզ և արքայանարինջ, 4 բանվոր/ օր նուռ
Ծառերի տնկում 4x6 սխեմայով թուզ և արքայանարինջ; 2,5x4,5 նուռ		2 բանվոր/ օր
Ոռոգում (24 անգամ ըստ ՋՕԸ-ի կողմից սահմանված սակագնի)		ջրվոր, 24 բանվոր/ օր
Կրակաթի պատրաստում և ծառերի սպիտակեցում	3-14կգ մշակության 2-րդ տարուց մինչև 7-րդ տարի	1 բանվոր/օր
Մրսկում 3-5 անգամ	հակասնկային և միջատասպան,	3-5 բանվոր/ օր
Տնկանյութի տարածքի քաղհան և փխրեցում		5 բանվոր/ օր
Խոտի հնձում և հավաքում	10 դրամ 1ք.մ.	
Ծառերի ամառային էտ կամ ձևավորում		1-2 բանվոր/ օր, կախված ծառի տարիքից
Ծառերի աշնանային էտ կամ ձևավորում		1-2 բանվոր/ օր, կախված ծառի տարիքից
Բերքի հսկողություն (պահակ)		1 ամիս պահակի աշխատավարձ
Գործիքների և նյութերի ձեռքբերում	էտի մկրատ, բահ, քլունգ, տազ	

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում, թուզ

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
ներառյալ 5-րդ տարին (20X41X550)	2 345 710	451 000	-1 894 710
ներառյալ 6-րդ տարին (35X41X550)	2 688 430	1 240 250	-1 448 180
ներառյալ 7-րդ տարին (50X41X550)	2 876 620	2 367 750	-508 870
ներառյալ 8-րդ տարին (70X41X550)	3 020 451	3 946 250	925 799

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում ցանկապտման կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի (20X41X550)	1 699 910	451 000	-1 248 910
6-րդ տարի (35X41X550)	2 042 630	1 240 250	-802 380
7-րդ տարի (50X41X550)	2 185 614	2 367 750	182 136

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապտման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի (20X41X550)	1 571 910	451 000	-1 120 910
6-րդ տարի (35X41X550)	1 914 630	1 240 250	-674 380
7-րդ տարի (50X41X550)	2 048 654	2 367 750	319 096

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապտման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար և սեփական ուժերով այգին ջրելու պարագայում

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի (20X41X550)	861 710	451 000	-410 710
6-րդ տարի (35X41X550)	1 204 430	1 240 250	35 820

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում, արքայանարինջ

	Ծախս	Եկամուտ		Շահույթ
ներառյալ 5-րդ տարին	2 345 710	358 750	(25X41X350)	-1 986 960
ներառյալ 6-րդ տարին	2 688 430	932 750	(40X41X350)	-1 755 680
ներառյալ 7-րդ տարին	2 876 620	1 793 750	(60X41X350)	-1 082 870
ներառյալ 8-րդ տարին	3 020 451	2 941 750	(80X41X350)	-78 701

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում ցանկապատման կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ		Շահույթ
5-րդ տարի	1 699 910	358 750	(25X41X350)	-1 341 160
6-րդ տարի	2 042 630	932 750	(40X41X350)	-1 109 880
7-րդ տարի	2 185 614	1 793 750	(60X41X350)	-391 864
8-րդ տարի	2 294 895	2 941 750	(80X41X350)	646 855

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապատման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ		Շահույթ
5-րդ տարի	1 571 910	358 750	(25X41X550)	-1 213 160
6-րդ տարի	1 914 630	932 750	(40X41X550)	-981 880
7-րդ տարի	2 048 654	1 793 750	(60X41X550)	-254 904
8-րդ տարի	2 151 087	2 941 750	(80X41X350)	790 663

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապատման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար և սեփական ուժերով այգին ջրելու պարագայում

	Ծախս	Եկամուտ		Շահույթ
5-րդ տարի	861 710	358 750	(20X41X550)	-502 960
6-րդ տարի	1 204 430	932 750	(40X41X550)	-271 680
7-րդ տարի	1 288 740	1 793 750	(60X41X550)	505 010

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում, նուր

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
ներառյալ 5-րդ տարին	2 435 710	300 000 (5X100X600)	-2 135 710
ներառյալ 6-րդ տարին	2 783 430	900 000 (10X100X600)	-1 883 430
ներառյալ 7-րդ տարին	2 978 270	1 680 000 (13X100X600)	-1 298 270
ներառյալ 8-րդ տարին	3 127 184	2 580 000 (15X100X600)	-547 184
ներառյալ 9-րդ տարին	3 283 543	3 660 000 (18X100X600)	376 457

Ծախսերի և եկամուտի ամփոփում ցանկապատման կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի	1 789 910	300 000	-1 489 910
6-րդ տարի	2 137 630	900 000	-1 237 630
7-րդ տարի	2 287 264	1 680 000	-607 264
8-րդ տարի	2 401 627	2 580 000	178 373

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապատման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի	1 661 910	300 000	-1 361 910
6-րդ տարի	2 009 630	900 000	-1 109 630
7-րդ տարի	2 150 304	1 680 000	-470 304
8-րդ տարի	2 257 819	2 580 000	322 181

Ծախսերի և եկամուտի ցանկապատման և մեխորացիայի կարիք չունեցող այգիների համար և սեփական ուժերով այգին ջրելու պարագայում

	Ծախս	Եկամուտ	Շահույթ
5-րդ տարի	945 710	300 000	-645 710
6-րդ տարի	1 293 430	900 000	-393 430
7-րդ տարի	1 383 970	1 680 000	296 030